Descoperirea unui mare furt la Sighişoara

Sighişoara, 23 Aprilie

Un mare furt a fost comis la d. Ioan Roşală, proprietarul depozitului de vânzarea băuturilor monopolizate din oraşul nostru. Hoţii au furat suma de 67.780 lei după care au dispărut.

In bul. Regele Ferdinand nr. 60 se află depozitul şi biroul de desfacerea băuturilor monopolizate din jud. Târnava-Mare, condus de d. Ioan Roşală; tot în aceeaş curte se mai află şi un garaj.

In seara de 19 spre 20 Aprilie, hoţii s'au introdus prin forţarea uşei din curte în biroul depozitului voind să deschidă cassa de bani, după cum dovedesc cele două chei găsite. Nereuşind nu s'au descurajat şi, luând dela garajul din curte uneltele necesare, au procedat la spargerea întregului perete din spate al casei; apoi tăind şi al doilea perete interior au furat 67.780 lei, după care au dispărut.

CUM A FOST DESCOPERIT FURTUL

In dimineaţa zilei de 20 Aprilie proprietarul de autocamioane Nicolae Ferezan, voind să ştie dacă d. Ioan Roşală, a plecat sau nu din oraş, după cum fusese înţelegerea din ajun, s'a dus la depozitul din bul. Regele Ferdinand. Intrigat de faptul că uşa din curte ce duce la biroul depozitului este forţată, a intrat în birou unde a văzut cele întâmplate. D-sa a anunţat imediat pe proprietar şi autorităţile locale.

CONSTATARILE AUTORITAŢILOR

D. comisar Tengher, şeful biroului judiciar, a procedat la luarea amprentelor şi stabilirea modului cum s'a produs spargerea. Datorită vigilenţii depusă de d-sa, credem că autorii vor fi în curând arestaţi.

De remarcat faptul că, în ajunul spargerii, proprietarul depozitului a ridicat din casa de fier 200.000 lei, nelăsând decât 67.780 lei proveniţi din vânzarea zilei de 19 Aprilie.

Cruţaţi pădurile

Ministerul agriculturii comunică:

O rea deprindere este aceia de a da năvală cu vitele la păşunat în păduri. Cum vin ape mari, mai cu seamă în şesul Dunării şi inundă locurile de păşunat, ori cum dă o secetă şi pârjoleşte islazurile, lumea dă năvală cu cereri de a li se permite păşunarea vitelor în pădure. Şi la câmpie, şi la deal şi la munte. Aceasta nu-i bună socoteală.

In pădurile bine încheiate vitele nu găsesc nimic de mâncare pentrucă la umbra codrului nu poate creşte iarbă, aceasta nu are în ea putere de viaţă şi de hrană pentru vite.

In pădurile dela şes deasemeni nu se găseşte o iarbă bună şi hrănitoare şi atunci vitele mănâncă lăstarii, distrugând pădurile. Toată lumea ştie ce preţios dar Dumnezeesc sunt pădurile. Ele îmbracă pământul, ele ţin pe loc râpele şi ponoarele, ele regulează clima, mersul vremii ele aduc ploile şi tot pădurile opresc puhoaiele de apă care spală totul în calea lor şi aduce nenorociri. Apoi pădurile le mângâie sufletul omenesc, dau umbră şi odihnă trupului ostenit de muncă. Ele la timpul lor după anumite reguli, dau lemne de foc şi de construcţie.

De aceia trebuiesc păstrate. ba trebuesc întinse cât mai multe ori unde, în orice loc „pentru buna întocmire a văzduhului şi înmulţirea roadelor pământului".

Stricarea pădurilor, distrugerea lor prin păşunatul cu vitele este un mare păcat şi trebueşte oprit.

După cum am spus nici iarbă nu se găseşte în păduri şi aceia care este n'are putere de hrănire şi vitele mănâncă lăstarii tineri slăbind pădurea.

Pentru hrănirea vitelor fiecare gospodar să-şi aibă cultivate plante de nutreţ: lucernă, trifoi, iarbă de Sudan, borceag, porumb. Acestea se cultivă pe islazurile comunale după anumite reguli şi le cultivă apoi fiecare gospodar pe bucata lui de pământ. Islazurile neîngrijite, mai ales cele din câmpie, nu au iarbă destulă pentru ca să hrănească vitele şi acestea umblă de geaba pe ele de cum dă un început de secetă.

De aceia cultivaţi nutreţuri, daţi vitelor hrană bună şi cruţaţi pădurile, cea mai frumoasă comoară dăruită de Dumnezeu meleagurilor noastre.

Inştiinţări pentru refugiaţi

— Simon Alexandru, din calea Griviţei, refugiat din com. Răduleni (Soroca), caută pe subofiţ. Bandac Mihai din bat. 16 pionieri jud. Sălaj, Boroeni, şi pe sergentul Bandac Dumitru, din reg. C. I. M. M., bateria mixtă Bucureşti.

COPIII!

Unde creşte Floarea Bunătăţii

este titlul la a treia poveste de aur, scrisă de ALI BABA în nr. 17, de eri 23 Aprilie 1941, al revistei

UNIVERSUL COPIILOR

Tot în acest număr:

Ina, fetiţa prigonită, Haplea la şcoală, Doctorul Mititelu, Ingerul călător, Au căzut amândoi în groapă.

Un exemplar, lei 5

Memento

CALENDAR

VINERI 25 APRILIE

Ortodox: † Is. Tămăd. Ev. Marcu
Catolic: Marcu Ep.
Protestant: Marcu.

*

S'a stins din viaţă savantul prof. doctor Mina Minovici (1933).

*

Răs. soarelui 5.23; Ap. soarelui 19.07.

FAPTE ŞI GANDURI DIN ALTE VREMI

25 Aprilie

1668. A murit mitropolitul Ştefan I al Ungro-Vlahiei. El s'a născut în satul Costeşti judeţul Argeş, din părinţi ţărani. De tânăr încă s'a dus la mânăstire unde s'a ridicat prin învăţătură şi calităţi sufleteşti. Aceste bogate însuşiri l-au ridicat spre treapta arhieriei fiind ales mai întâi episcop de Buzău.

Murind mitropolitul Teofil al Ungro-Vlahiei în 1647 este ales în locul lui Ştefan I. Meritul de căpetenie al acestui ierarh este acela de a fi luptat pentru răspândirea cărţii româneşti într'un timp când, mai ales biserica, era stăpânită de slavonism.

In timpul păstoriei sale, cu sprijinul şi ajutorul său bănesc, s'au tipărit în româneşte diferite cărţi de ritual: 1) **Pogribania preoţilor mireni** (1650).

Cartea aceasta venia în ajutorul preoţilor neştiutori de slevoneşte, înlesnindu-le cetirea în româneşte a rugăciunilor dela înmormântarea preoţilor. 2) **Mistirio** (sacrament) (1651), tipărită pentru luminarea preoţilor în privinţa tainelor, aci se tratează numai două taine: **botezul şi sfântul mir.**

3) **Pravila cea mare** (1652) a fost tipărită cu scopul de a da reguli despre datini străvechi ale Românilor. 4) **Târnosanie** (1652) tratează despre slujba sfinţirii bisericilor.

Tot mitropolitului Ştefan I i se atribue şi traducerea în româneşte a „Crezului".

După o păstorire de 21 de ani, în timpuri foarte grele, mitropolitul Ştefan I moare la 25 Aprilie 1668 şi este îngropat în mitropolia din Târgovişte.

George Dincă

RADIO

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO

— (Ora românească) —

6,30: DUNAREA (325,4 m.). şi postul pe unde scurte D.X.O. (49.3 m.)
17,30: DUNAREA (325.4 m.).
18.20: ROMA (2RO) (19.7 m.—25.51 m.).
20.14: BUDAPESTA (549.5 m.).
20,30: DUNAREA (325.4 m.).
20.45: ATENA (499 m. — 42.4 m.).
21: GR. II Italian (263.2 m.—221.1 m.).
21: ROMA (2OR) (31.15 m.—25.4 m.—19.61 m.).
22.20: ROMA (2OR) (31.15 m. —25.4 m.—19.61 m.) numai Duminică.
22,30: DUNAREA (325.4 m.).

Nepotrivirile între programele publicate la această rubrică şi emisiunile posturilor noastre de radio se datoresc faptului că schimbările ni se trimit după tipărirea ziarului.

VINERI 25 APRILIE

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kHz. 150 Kw.
RADIO — BUCUREŞTI
364,5 m. 823 kHz 12 Kw
Postul pe unde scurte
32,4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

6.45—8.45: ORA DIMINEŢII. Muzică de dimineaţă (discuri); Radio Jurnal (I); Concert de fanfară româno-germană, Continuarea muzicii de dimineaţă (discuri).

12,30: Muzică variată (discuri: Pavană şi Pase pied de Delibes (orch. simf. din Londra dirij. de Collingwood); Poloneza de Chopin (pian: A. Brailowsky); Habanera şi Segiudilla din „Carmen" de Bizet (voce: Rosette Andy); Melodii de Kreisler; Selecţiuni de Humperdink; (orch. simf. din Londra dir. de Eimar Nilson); Rapsodia norvegiană de Lalo orch. simf. din Paris dirijată de Pierre Chagnon).

13.15: Radio Jurnal (II).

13.30: Muzică de prânz, orch. Fraţii Stănescu: La tine, vals de Waldteufel; Serenadă la Amalfi de Becce; Cântece româneşti.

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14: Continuarea programului Orch. Fraţii Stănescu: Te-am iubit de Misraki; Slow dn filmul Bel-Ami de Mackeben.

14.10: Radio Jurnal (III).

14.30: Continuarea programului Orch. Fraţii Stănescu: Să nu ne despărţim de Dendrino; Două hore din Prahova; Parcă ieri ne-am văzut şi o sârbă; In van te simţi mai fericit; şi Vânt de primăvară de Aurel Dumitrescu; Arii ardeleneşti.

15: Radio Jurnal (IV); Jurnal cultural.

15.15: Continuarea programului orch. Fraţi Stănescu: Un tango din filmul „Balalaica"; Mănunchiu de flori şi Giambaralele; Bate vântul Vinerea şi Căluşul joc.

18: ORA MILITARA ROMANO-GERMANA.

19: Muzică românească, C. Metani (clarinet); T. Brediceanu: a) Hora Bucovina; b) Arcanul; c) Ardeleană; Th. Rogalsky: Baladă; Dorul Românului doină şi horă.

19.40: Muzică românească (discuri): Frunză verde frunzuliţă (voce: Ion Ioviţă); Haţegane din Bihor şi Doina din Banat şi Invârtita (orch. ardeleană Petre Bulzan).

RADIO BUCUREŞTI

19.20: Jurnalul pentru străinătate în limba jugoslavă.

19.30: Jurnalul pentru străinătate în limba turcă.

19.40: Jurnalul pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

19.50: Serviciul de ştiri germane.

20: Radio-Jurnalul (V).

20.15: Cântece româneşti-Margareta Ştefănescu (voce): C. Brăiloiu a) Cântec orăşan; b) Cântec de horă; c) Fata din Birău; I. Borgovan: La o tufă de stejar; Al. Zirra: Flori de câmp; C. Brăiloiu: Foaie verde frunzuliţă.

2040: SEARA DE OPERA „Cavaleria Rusticana" operă într'un act de Mascagni:

Distribuţia:

Santuzza	Arangi Lombardi
Lola	Maria Costagna
Turiddu	Antonio Molandri
Alfio	Gino Lull
Lucia	Ida Mannarini

Orch. Operei Scala dir. de Molajoli.

22: Radio-Jurnal (VI): Sport.

22.20: Selecţiuni de operete germane (discuri): Melodie din „Vânzătorul de păsări" de Zeller; Două arii din „Giuditta" de Lehar (voce: Adela Kern şi Franz Völker); Uvertură la „Liliacul" de J. Strauss (orch. filarm. din Berlin dir. de Erich Kleiber); Arie din „Muzică şi Iubire" (voce: Erna Berger şi Peter Anders); Arie din „Monica" de Dostal (voce: Lilly Kiaus); Duet din Paganini (voce: Elisabeth Schwwartzkopf şi Rupert (Glewitsch); Selecţiuni din „Popa Prostu" de Schultze; Arie din „Fraschita" de Franz Lehar; Putpuriu din „Fetiţa din pădurea neagră" de Jessel.

23.15: Jurnalul pentru străinătate în limbile germană şi italiană.

23.30: Muzică variată uşoară (disc): Vals de Blon; Nani-Nana de Mirow (voce: Alfredo Clerici); Slow de Winkler; Potpuriu de şlagăre de Dostal.

23.45: Jurnalul pentru străinătate în limbile franceză şi engleză.

24—0.30: Muzică variată uşoară (discuri).

SAMBATA 26 APRILIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI POSTUL PE UNDA SCURTA

6.45—8.45: ORA DIMINEŢII: Muzică de dimineaţă (discuri); Radio-Jurnal (I); Continuarea muzicii de dimineaţă (discuri).

12.30: Suite (discuri): Suită lirică de Grieg (orch. filarm. din Londra dir. de Landon Ronald); Namouna-suită pentru orchestră de Lalo (orch. conservatorului din Paris dir. de Pierro Coppola); Suita „Cockney" de Keteibey (orch. dir. de Albert Ketelbey).

13.15: Radio-Jurnal (II).

13.30: Muzică de prânz, Orchestra Ionel Cristea: Pentru tine, vals de Waldteufel; Din lacrimi s'a născut iubirea, tango de Kiriţescu şi O fetiţă frumoasă ca tine, slow de N. Patriche; Ai plecat, romanţă de Dendrino şi Tot ce-i românesc nu piere de Mişu Constantinescu.

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14: Continuarea programului orchestrei Ionel Cristea: Ai să uiţi până mâine, tango de Liliana Delescu; Ţigan pribeag, tango de Dendrino; Bel-Ami, slow de Mackeben.

14.10: Radio jurnal (III).

14.30: Continuarea programului orchestrei Ionel Cristea: Nu fiţi trişti, potpuriu de Paul Linke; Te-am iubit romanţă de Paul Misraki; Am visat că sunt cu tine slow de Corologos; Serenadă la Amalfi de Becce; Sufletele sufletele, cântec de Lilliana Delescu; Cântece naţiionale.

15: Radio-jurnal (IV); Jurnal cultural.

15.15: Continuarea programului orchestrei Ionel Cristea: E noapte, tango de Kiriţescu; Noapta asta toată lumea e a mea, cântec de Vasilescu; Zi de toamnă, tango de Liliana Delescu şi Reginella Campagnola, tango de Lazaro; Cântece româneşti.

18: Cronica ştiinţifică (Poşta technică).

18.15: Uverturi (discuri): Uvertură la Regele păstor" de Frederich Cel Mare; Abu Hasann şi Donna Diana de Weber (orch. dir. de Leopold Ludwig); Uvertura în re major de Haydn (orch filarm. din Vena dir. de Robert Heger); Bărbierul din Sevilla de Rossini (orch. filarm. din New York dir. de Toscanini); Prinţesa Galbenă de Saint-Säens (orch. filarm. din Berlin dirij. de Alois Melichar); Lagărul din Granada de Kreutzer (orch. Operii din Berlin dir. de Walter Lutze); Portsmouth Point de Walton (orch. simf. B. B. C. dir. de Adrian.

19.05: Cărţi şi reviste.

RADIO ROMANIA

19.20: Muzică românească (discuri): Hora lui Ionel Giurgea şi Lele a dracului mai eşti; Pe la Gorj te duci şi vii şi Băgaiu cu Cucu'n plug (voce: Maria Lătăreţu); Sârba ca la Celei şi Alunelul (acordeon Doina Suchici); Leana mea şi Mă duce dorul departe (voce: Rodica Bujor); Fă-te neică prin grădină şi Dânga, dânga, sârbă (taraf Ion Matache).

RADIO BUCUREŞTI

19.20: Jurnalul pentru stăinătate în limba turcă.

19.30: Jurnalul pentru străinătate în limba jugoslavă.

19.40: Jurnalul pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREŞTI

19.50: Serviciul de ştiri germane.

20: Radio-Jurnal (V).

20.25: Cântece moldoveneşti, Aurel Alexandrescu (voce): I. Vasile Popovici: a) Ileană, Ileană; b) Cântec haiducesc; c) Chira badii Chira; d) Cântec de pahar, II. Gavril Muzicescu: a) Moş Bătrân; b) Concazu; c) Baba şi moşneagul; d) Zis-a badea; e) Iliana.

20.45: Poşta Radio.

21: Teatru „Luceafărul" de Barbu Delavrancea, adaptare radiofonică de Alex. Hodoş.

22: Radio-jurnal (VI); Sport.

22.20: Valsuri (discuri): Vals de Carena; Vals de Gung'l şi Vals de Waldteufel (orch. Marek Weber).

22.30: Muzică de dans (discuri) Vals de Kernbach; Foxtrot de Fischer; Spune-mi o vorbă dragă de Midescu şi Tango de Vasilescu; Rumba de Bochmann şi Tango de Jary; Passo-doble de Steurs; Polca de Veivoda şi Vals de Ziehrer; Vals lent de Jary şi Vals de Volgraf; Onestep de Ibanez; Foxtrot de Gilbert şi Fox de Green.

23.15: Jurnal pentru străinătate în limbile germană şi italiană.

23.30: Muzică variată uşoară (disc): Tango de Ortusso şi Când trandafirii înfloresc de Klenner; (Chitară: Michele Ortuso); Uvertură la Wilhelm Tell de Rossini (saxofon: Raymond Baird); Bolero şi Dans Spaniol de Lucchesi.

23.45: Jurnal pentru străinatate în limbile franceză şi engleză.

24—0.30: Muzică variată uşoară. (discuri).

NOUA ORDINE IN BALCANI

Urmare din pagina I-a

torii, că suntem aşezaţi acolo din vremuri mult mai vechi decât bulgarii şi că prin jertfele ce am dat în trecut şi prin situaţia de prim rang ce ocupăm sub raportul economic şi intelectual, înţelegem să avem şi noi un cuvânt de spus, precum înţelegem să se ţină seamă de drepturile şi aspiraţiile noastre legitime.

Bunăoară, în ce priveşte jertfele, radio Sofia stăruie mereu în aceste zile de Paşti asupra revoluţiei macedonene, căreia bulgarii îi spun „revoluţia dela Ilinden" (Sfântul Ilie), căutând o îndreptăţire a revendicărilor lor asupra Macedoniei în jertfele în oameni făcute cu prilejul acestei revoluţii, care izbucnise în ziua de sfântul Ilie, anul 1903.

Adevărul este că această revoluţie n'avea ca scop anexarea Macedoniei la Bulgaria, ci liberarea fără deosebire a tuturor naţionalităţilor de sub stăpânirea tiranică a regimului inaugurat de sultanul Abdul Hamid.

Al doilea adevăr — şi ca o consecinţă firească a primului adevăr — este că la această luptă pentru libertate au luat parte, alături de bulgarii macedoneni şi foarte mulţi români macedoneni.

Ceva mai mult, şefii revoluţionari, care au opus trupelor turceşti o rezistenţă îndârjită, devenind mai târziu eroi de balade şi legende, au fost români, ca: Pitu Guli, Mitru Vlahul, Gheorghe Mucitone, Gheorghe Coşca, etc. De asemenea, comunele româneşti din munţii Macedoniei, ca Vlakoclisura, Cruşova, Nevesca, etc., au fost adevărate citadele ale revoluţiei, din care pricină au pătimit şi mai mult.

Dar despre drepturile românilor în Peninsula Balcanică va mai fi vorba.

N. BATZARIA

Intâmplări din Capitală

Sinucidere

Marţi, după amiază — a treia zi de Paşti — în loc să petreacă aşa cum se obişnueşte de sărbători — soţii Ilie Petrescu din str. B. nr. 33 Parcul Rahova, au găsit de cuviinţă să se certe.

Cum a început cearta nu se ştie, iar motivele nu se cunosc.

In urma violentei discuţii, Ilie Petrescu, obosit de ceartă, plictisit de viaţă, şi descurajat de o aşa consoartă, s'a spânzurat.

Incercări de sinucidere

Miercuri dim., servitoarea Rozalia Preda din str. Palade 44, a încercat să se sinucidă bând o cantitate apreciabilă de spirt denaturat.

A fost anunţată Salvarea, care a transportat-o la Spitalul de urgenţă, unde, după îngrijirile necesare, a rămat internată.

Starea sa inspiră oarecari îngrijorări.

Motivele sunt de ordin sentimental.

— Tot Marţi, în str. Baterilor nr. 15, a încercat să se sinucidă, bând conţinutul unei sticle cu somnalin dizolvat, funcţionarul comercial Clement Haiman, în vârstă de 38 ani.

Cu o ambulanţă a Salvării a fost transportat la Spitalul Brâncovenesc, unde, după primele îngrijiri, a rămas internat.

Cauzele disperatului gest nu se cunosc.

Comisariatul circumscripţiei 21 face cercetări.

Explozia dela moara „Ehrman"

Marţi dimineaţa, s'a produs o explozie la moara Ehrman, din str. Apele Minerale 55.

Explozia a fost provocată de un cazan de aburi dela secţia lăptăriei şi se datoreşte neglijenţei unui lucrător.

Femeia Elena Albu, lucrătoare, s'a ales cu arsuri.

A fost dusă la spitalul Brâncovenesc, unde, după ce a fost pansată, a fost lăsată liberă.

A ars întregul acoperiş al secţiei lăptăriei.

Pagubele nu sunt încă evaluate.

Accident sau agresiune?

Marţi noaptea, pe Calea 13 Septembrie, în dreptul casei cu nr. 16, a fost găsit căzut în nesimţire, de către un gardian, muncitorul Roşca Nicolae, în vârstă de 61 ani.

Numitul avea răni adânci la frunte.

A fost internat în spitalul Brâncovenesc.

Nu se ştie dacă e vorba de un accident sau de o agresiune.

Comisariatul circumscripţiei 25 a deschis o anchetă.

A căzut din tren

Lucrătorul Badea Ştefan, dela depoul C. F. R. Bucureşti-Triaj, în vârstă de 28 ani, originar din comuna Principele Mihai-Dâmboviţa, voind să se urce într'un tren de marfă ce era în mers, a alunecat depe scară şi a căzut sub roţi.

I-au fost retezate mâna şi piciorul stâng.

In stare gravă a fost transportat de urgenţă la postul de prim ajutor din gara de Nord şi de aci la spitalul Witing.

Cu toate îngrijirile medicilor, din cauza marei pierderi de sânge, a încetat din viaţă.

Servitoare hoaţă

In ziua de 13 Martie, servitoarea Ecaterina Rusti, originară din com. Arbore, jud. Suceava, de 24 ani, de statură mijlocie, slabă, şatenă, cu buzele groase, în unire cu un alt ins înalt, slab, blond, pe care îl da drept bărbatul ei, a furat din str. C. Disescu nr. 22, obiecte de îmbrăcăminte, rochi, giuvaericale şi bani.

Din comuna Arbore se comunică cum că Ecaterina Rusti a mai săvârşit şi alte furturi pentru care este urmărită.

Cine ştie unde se găseşte este rugat să anunţe prefectura poliţiei Capitalei, brigada 8 judiciară.

Cărţi folositoare pentru copii apărute în editura Ziarului „Universul"

de N. Batzaria — Moş Nae:

TRANDAFIRII MAREI	Lei 60.—
HAPLEA, PAŢANII DIN TINEREŢE	„ 50.—
SARMANUL ADRIAN	„ 60.—
RILA EPURILA, AVIATOR	„ 40.—
DE DIVERŞI AUTORI	
BIBLIA IN VERSURI COLECŢIA PASCAL	„ 30.—
POVEŞTILE BABOIULUI	„ 50.—
CEI DOI FEŢI LOGOFEŢI, de PETRE DULFU	„ 25.—
FATA CU PIEZE RELE de TH. CASTRIŞANU	„ 24.—
COPIII FLORILE VIEŢII de M. PREDESCU	„ 30.—
POVEŞTI DE MARIELA SALLESCU	„ 36.—
A TOT PUTERNICUL PE LUME de M. LUNGEANU	„ 40.—
PRÂSLEA CEL VOINIC ŞI MERELE DE AUR de TH. CASTRIŞANU	„ 24.—
POVESTEA UNUI PRINŢIŞOR VITEAZ	„ 80.—
BIOGRAFIILE OAMENILOR ILUŞTRI	„ 90.—
CIUFULICI de G. SILVIU	„ 10.—
NUELUŞA FERMECATĂ de M. NEGRU	„ 25.—
NĂSDRĂVĂNIILE GÂNDULUI, joc de societate	„ 20.—

Se găsesc la toate librăriile; se trimet la cereri şi ramburs de către librăria „UNIVERSUL", str. Brezoianu 23—25

EXPOZIŢIA PICTORULUI JEAN NIŢESCU DIN SALA DALLES

Expoziţia pictorului Jean Niţescu dela „Dalles" este o manifestare de maturitate artistică şi definitivat. Cele trei preocupări, portretul, compoziţie şi peisajul sunt deopotrivă afirmate. In portretistică, realizările anterioare situau pe expozant între pictorii consacraţi. In actualele portrete, predomină psihologicul, nota dominantă a personalităţii, veridicul justei expresivităţi morale, realizată prin mijloace simple şi nesilite. De remarcat portretul d-lui prof. Focşa, al soţiei pictorului, precum şi câteva suave capete de expresivitate.

Stăpân pe o technică plină de vervă şi cu siguranţa desemnului just, expresivitatea figurilor expuse oferă prin varietatea lor fericite realizări.

Temeinicia studiului şi stăpânirea unei facturi proprii dobândită prin ani de muncă, îl duc pe pictor la îmbrăţişerea unor teme complexe, anume la grupările de oameni şi de animale, în plină natură, sau în compoziţiile de largă ţinută şi unde artistul e ajutat de multiplele-i posibilităţi de exprimare. Târgurile ce ne înfăţişează au impresionat mult prin prospeţimea pastei de culoare, prin spontana prindere a raportului între diferite tonuri şi prin vibranta palpitare de lumină, gradată cu mult simţ al perspectivei aeriene.

Aceste însuşiri remarcabile, le găsim şi în compoziţiile de atelier, mai toate situate în plin aer, inspirate din trecutul nostru istoric şi legendar, între care predomină „Intrarea lui Tudor Vladimirescu în Bucureşti", interesantă prin succesiunea momentelor scenelor prezentate.

Ritmica pandurilor călări ce intră în pânză este continuată de linia orizontală a gardurilor din planul ultim, înaintea căruia se desfăşoară acţiunea. Pandurii sunt întâmpinaţi de către ţărănci şi femeile din popor cu gesturi de ospitalitate, în timp ce figura Domnului Tudor se desprinde dârză din mijlocul oamenilor săi devotaţi.

Distribuirea personagiilor şi gradarea acţiunei în panoul central se continuă în cel din stânga, cu un început de mahala bucureşteană, pestriţă. Suprafeţele bine echilibrate cu zone populate şi cu spaţii de respiraţie fac din această compoziţie o lucrare de nobilă ţinută artistică şi solide cunoştinţe ale meşteşugului picturei.

Compoziţiile inspirate de scenele bucovinene par scene veridice cu lumină şi spontaneitate caracteristice târgurilor populate în care artistul excelează.

In varietatea temelor tratate cu măestrie şi diversitate de mijloace, lipsa unei monotonii cromatice şi a unei technici de rutină, trezesc emoţia adevăratei arte. Fiind aproape de închidere, această manifestare a fost o delectare şi o reîntoarcere către adevărata artă.

G. LUNGULESCU

Alte expoziţii din luna Aprilie

de prof. G. OPRESCU

Marcel Olinescu este unul din gravorii noştri în lemn cei mai îndemânateci şi cei mai convinşi, căci, în adevăr, este nevoie de o mare doză de convingere şi chiar de încăpăţânare pentru ca un artist, puţin încurajat de public şi de lumea oficială, să persiste în genul ce şi-a ales. Il urmărim de mai mulţi ani. L-am văzut făcând continue progrese, ajungând la opere, care ar putea satisface pe cel mai sever critic, unele de mici dimensiuni, mai mult ilustraţii, altele de mari dimensiuni, trăind viaţa lor independentă. Ultimele gravuri de ilustraţie au apărut, ca un comentar pentru ochi al Mioriţei, în excelenta artă şi technică grafică, a cărei încetare va produce regrete nu numai la noi, unde era cea mai frumos şi mai îngrijit tipărită publicaţie, dar şi în streinătate, unde era considerată ca una din revistele de artă de seamă ale vremei noastre.

Alături de gravuri, printre care se remarcă câteva capete şi câteva peisagii, (poate mai puţin cele de mari dimensiuni), Olinescu expune nişte foarte curioase desenuri în creion. Aşa cum sunt compuse, ele au ceva din sentimentul unor icoane populare, cu vederi din iad şi cu minunile Sf-tului Sisoe, pe care mi le amintesc din copilăria mea. Compuse în înălţime, cu o perspectivă arbitrară, ele sunt pline de personagii ce se agită, de scene răzleţe, de capete grimasante, ca într'un tablou de primitiv. Artă de răbdare, mai mult de cât inspiraţie, interesantă dacă este luată în doză mică, reuşind mai mult atunci când porneşte de la o intenţie satirică, de cât atunci când tinde la ceva serios. Capetele doamnelor din juriul concursului de frumuseţe; consiliul de administraţie ori membrii coralei Armonia sunt cât se poate de amuzante. Dacă în fiecare din ele nu s'ar simţi efortul prelungit, dacă, cu alte vorbe, ar fi mai spontane, calitatea lor ar fi şi mai mare.

Ca pictor, Olinescu îşi caută drumul. De aici privim poate oarecare nehotărîre, oarecare nesiguranţă, atât în tratare, cât şi în acordul culorilor. Sunt fragmente excelent pictate (merele); puţine însă care să ne mulţumească deplin, aşa cum o fac gravurile, de pildă.

Georgeta Vintilescu expune la Oficiul de Turism o serie de acuarele cu vederi din Bucureşti. Am vizitat aici multe expoziţii, care pretindeau să redea peisaje sau tipuri din ţară, când în realitate nu se deosebeau cu nimic de alte expoziţii, care nu aveau de loc acest scop. Explicaţia era că sala fiind acordată gratuit, fiecare artist se silea să răspundă condiţiei puse de subsecretariatul propagandei pentru a obţine acest avantagiu, deloc neglijabil pe aceste vremuri de sărăcie. Dacă condiţia era sau nu îndeplinită, aceasta era o altă chestie. In cazul d-nei Vintilescu, ea este însă îndeplinită. Acuarelele sale sunt făcute, este evident, ca să reţină aspectul actual al unor biserici din Bucureşti, al unor scene de aglomeraţie urbană, care apar astăzi, dar care se pot modifica mâine. Valoarea lor este deci în primul rând documentară, dar nu exclusiv documentară. Este aer şi lumină în unele din aceste lucrări, executate când în acuarelă, când în pastel. Pentru gustul meu, prefer acuarela, pe care artista o stăpâneşte mai deplin. Desenul, destul de just, trăsătura largă şi decisă, coloritul plăcut fac din aceste documente opere ce ar putea împodobi destul de onorabil un interior. Constat însă, în unele din ele, acea grabă, care apare la mulţi din artiştii şi mai ales dintre artistele noastre mai tinere, şi care dă un aer de neglijenţă. Dacă ar şti dânşii, de câte note şi crochiuri erau precedate acele minunate acuarele ale lui Szathmary, — care şi-au păstrat totuşi şi în faza definitivă frăgezimea impresiei — ar renunţa la o metodă de lucru, condamnată a perpetua insuficienţele debutului. Mărturisesc însă că nu numai pentru d-na Vintilescu fac această observaţie, ci pentru un grup destul de numeros de pictori, în expoziţiile cărora, regulat, se poate constata această nevoie de repeziciune, de improvizaţie.

FOILETON LITERAR

NEAGU RĂDULESCU: TURNUL BABEL

Editura Cugetarea

GEORGE LOTRU: SCRUM, poezii

Editura Autorului

PETRE IONESCU-MUSCEL: ISTORIA VECHE ŞI NOUĂ A COMUNEI DOMNEŞTI, monografie

Editura „Revista Positivă Penală"

de DAN BĂLTEANU

O carte îndrăsneaţă. Scrisă cu nerv şi cu pana înmuiată numai în ironii şi glume adesea usturătoare, elemente care se împletesc statornic dela întâia pagină şi până la tabla de materii. Linia care definea volumul „Nimic despre Japonia" (1935) apare şi aici autoritară şi dovedeşte cu prisosinţă că Neagu ştie să mânuiască tot atât de bine cuvântul ca şi trăsătura de condei plină de surprize, pentru zugrăvirea caricaturală a situaţiilor şi-a personagiilor, care nu sunt inventate, ci autentice, luându-le pe fiecare aşa cum apar în viaţa de toate zilele brutal şi fără menajamente.

Neagu nu iartă pe nimeni şi nici nu face concesii. El pătrunde cu mijloace sigure în acest „Turn Babel" al literaturii şi întregii noastre mişcări artistice, se aşează într'un colţ şi fotografiază. Cu condeiul. Cinematografia lui Neagu e simplă, fiindcă el nu extrage din fapte decât esenţialul, caricatura însăşi. Eroii trăiesc însă din plin, sunt autentici, poate uneori uşor deformaţi, dar caricatura rămâne ca o condiţie esenţială. Trăsăturile de multe ori înseamnă minunate „feinte", trecerile sunt rapide, însă destul de comprimate, sigure, ca să mai fie nevoie de adăugiri. O singură linie, trasă precis şi e deajuns. Restul se întregeşte dela sine cu concursul imaginaţiei fiecărui cititor.

De aceea volumul lui Neagu e dinamic. Şi prin acest dinamism, uneori brutal, expresia devine lapidară, cuvântul sec, despletit de nuanţe, care nu mai au răgaz să se adune.

Viaţa romanţată a cafenelei literare se prezintă în acest „Turn Babel" ca o axă mediană. E pivotul în jurul căruia se ţese toată viaţa literară de culise. In faţa unui şvarţ, literaţii se laudă reciproc, se bârfesc, se nasc reviste şi bisericuţe literare, se organizează „revoluţii literare", se pun la cale debuturi, şi tot aici se pun candidaturile „neoficial" ale viitorilor membri ai Societăţii Scriitorilor Români.

Neagu a insitat asupra cafenelii literare şi a executat-o fără mănuşi. Cititorul o să fie ispitit să creadă că această insistenţă este exagerată. E drept că zugrăvirea capătă o uşoară apăsare, devine un centru de gravitaţie a întregului volum, dar nu se putea face altfel, deoarece cafeneaua este o condiţie „sine qua non" a vieţii literare. E o caracteristică a ei.

Prin faptul că zugrăveşte moravuri, tipuri, aspecte, volumul „Turnul Babel", pe lângă faptul că distrează, dar el rămâne pentru vremurile ce vor veni, un document. Bineînţeles nu un document cu pretenţii de hrisov cu şapte peceţii, ci o zugrăvire de atmosferă care va lua loc de frunte în alcătuirea unei vieţi romanţate a literaturii dela 1930 încoace.

Cartea e o carte de şarjă şi e scrisă cu mult, foarte mult curaj De multe ori acest curaj te înspăimântă. E cu adevărat o carte de scandal.

Cât despre maniera de a scrie, n'avem de adăugat decât că e scrisă în „stil Neagu". Cititorii îl cunosc pe autor din „Dragostea noastră cea de toate zilele", din „Nimic despre Japonia" şi din „Sunt soldat şi călăreţ".

Volumul este prevăzut cu un număr de 61 de caricaturi care, ca şi proza, denotă acelaş caracter de spadasin neînfricat şi care completează în unison săgeţile cu venin ale cuvintelor.

*

George Lotru, tânăr poet smuls recent din atmosfera bărăganului ialomiţean, înmănuchiază în volumul „Scrum" un număr de 35 de poeme. Titlul pe care autorul l-a ales reprezintă însăşi atmosfeera generală a volumului. Sunt trei cicluri: **Aripi frânte, Vibrări în toamnă** şi **Zări cenuşii.** Deşi prin motive, uneori de cea mai pură esenţă socială, poetul s'ar apropia de o manieră proprie, fie prin noutatea imaginilor, fie prin felul cum tratează motivele, totuşi predomină peste întreg volumul reminiscenţe bacoviene. Poate că sensibilitatea poetului înclinată prin temperament, spre aspectele de toamnă, să se fi găsit pe acelaş drum cu poezia bacoviană, dar cert este că peisagiul bacovian, cu toate elementele lui, stăruieşte ca o obsesie.

Bineînţeles că nu poate fi vorba despre o dependenţă strictă, dar trebue să spunem că există multe afinităţi între poezia bacoviană şi volumul pe care ni-l prezintă George Lotru.

Desigur că, exceptând această înrudire cu poezia bacoviană, care se simte plutind ca un leit motiv, observăm şi aspecte noui în poezia lui George Lotru. Poetul are o atitudine de adânc dispreţ faţă de viaţa pe care o admite nu ca pe o necesitate, ci mai curând ca o podoabă, ca un pandantiv. El trăeşte izolat şi viaţa n'are altă valoare decât aceia că-i dă voie să-şi regăsească liniştea numai în carapacea sufletului, de unde nimeni nu-l mai poate isgoni. Acolo, lângă creaţie şi visuri, alături de eternitate, pe care o socoate drept singura valore prin care omul se zeifică, se purifică:

Adeseori, în lunga-mi rătăcire
Trăiesc pribeag prin colţuri de natură
Şi 'n clipele de cânt şi băutură
Imi făuresc adâncă nemurire.

pentruca acolo să-şi găsească adevărata linişte şi deplina logică a trăirii:

Iar uneori când mă îndeamnă pana
Scriu mici poeme, în singurătate,
Să plec mai mulţumit către Nirvana.
(Autoportret)

Această concepţie e prezentă pretutindeni în tot volumul. Păcat însă că toată esenţa volumului este alambicată prea mult de valorile şi mijloacele poeziei bacoviene.

*

Un gen de literatură documentară care a început să ia naştere de câţiva ani, este monografia. Şi monografia de care ne ocupăm are titlul: „Istoria veche şi nouă a comunei Domneşti" din Muscel, semnată de d. Petre Ionescu-Muscel. Lucrarea prezentată foarte frumos, cuprinzând 200 de pagini, este un foarte serios studiu istoric. Autorul merge cu sondajul până la începuturile comunei, reproduce documente vechi, fotografii, hărţi şi utilizează tot acest imens material după o metodă bine studiată. Intr'un capitol special, d-sa ne arată sistemul după care a lucrat.

După d-sa, o monografie trebue în aşa fel făcută încât ea să se încadreze definitiv ca o operă serioasă, în cadrul istoriei naţionale. Al doilea punct este privit printr'o latură educativă anume: monografia desgropând faptele trecutului, ele trebuie să fie un puternic imbold pentru cei care trăiesc, care vor găsi destule exemple demne de imitat şi de continuat. Căci progresul unei civilizaţii şi al unui popor se întregeşte din sforţarea comună a tuturor pentru urnirea spre mai departe a zestrei morale şi culturale pe care au primit-o dela înaintaşi.

Acestea sunt punctele de vedere ce stau la temelia acestei monografii, pentru care d. Petre Ionescu Muscel n'a precupeţit nici un efort. Cartea cuprinde multe capitole împărţite după anumite criterii bine intenţionate, cuprinde nume de oameni cari au ilustrat trecutul comunei, cuprinde arborele genealogic a diferitelor familii, nenumărate clişee şi documente traduse.

D. Ionescu-Muscel a depus o muncă ce-i face cinste şi care ar trebui să fie un exemplu pentru mulţi dintre noi.

Monografia e prefaţată de d. profesor univ. C. Rădulescu-Motru.